

Alternativ version av SAMSDAG för nuläget där all förvärvsarbetande dagbefolkning fördelas till Sampers-områdena

En del av den förvärvsarbetande dagbefolkningen i en kommun kan inte härledas till en geografisk plats. I MA-databasen för år 2016 omfattade dessa drygt 360 000 anställda. Som jämförelse var det drygt 16 000 personer ur befolkningen som inte kunde härledas till en geografisk plats.

Att geografisk plats saknas kan bero på att det är svårt att bestämma var arbetsstället ligger, detta är ofta fallet med exempelvis anställda i byggbranschen, eller att arbetsställets position är okänd/inte registrerad. Den förvärvsarbetande dagbefolkningen som inte kan ges en geografisk plats blir ”på kommunen skrivna”. Därför blir summan av all förvärvsarbetande dagbefolkning över alla Sampers-områden¹ i en kommun lägre än den totala förvärvsarbetande dagbefolkningen i kommunen. För befolkningen och förvärvsarbetande nattbefolkning är detta problem mycket mindre i omfattning (helt enkelt eftersom det är mycket färre personer som saknar geografisk plats).

Det blir därför en obalans mellan förvärvsarbetande dag- och nattbefolkning i riket i MA-databasen för nuläget. En obalans som kan skapa problem för arbetsresorna i samband med fratarjusteringen. Det är förvärvsarbetande nattbefolkning som är den genererande befolkningen för arbetsresorna medan förvärvsarbetande dagbefolkning är en attraktions/målpunktvariabel för resegenereringen. Förvärvsarbetande dagbefolkning används även i fratarjusteringen för att se till att det inte blir fler arbetsresor till ett Sampers-område per dygn än vad det finns arbetsplatser där.

I syfte att utreda hur stor betydelse obalansen mellan förvärvsarbetande dag- och nattbefolkningen har för resultaten i Sampers har en alternativ SAMSDAG-tabell tagits fram. I denna fördelas all förvärvsarbetande dagbefolkning i en kommun på Sampers-områdena i kommunen. Denna fördelning görs enligt stegen nedan. Efter fördelningen summerar sysselsatt dagbefolkning per kommun och bransch (för de branschaggregat som används) till de faktiska kommuntotalerna enligt statistik från SC.

Steg 1

Per kommun och bransch tas justeringskvoter fram så att applicering av dessa innebär att kommunsumman av dagbefolkning per bransch i SAMS-databasen stämmer med statistik från SCB.

Detta betyder helt enkelt att de som saknas i SAMS-databasen (de ”på kommunen skrivna”) per bransch fördelas på Sampers-områdena i kommunen utifrån fördelningen på Sampers-områden av övrig dagbefolkning i branschen.

¹ Kallas ibland av tradition SAMS men det är Sampers zon-indelning som avses.

Efter detta steg erhålls överenskommelse för sysselsatt dagbefolkning per bransch per kommun.

Efter uppskrivningen per bransch justeras total dagbefolkning per Sampers-område i två steg.

Steg 2

Sysselsatt dagbefolkning som i steg 1 tillkom per bransch och Sampers-område summeras och adderas till total sysselsatt dagbefolkning per Sampers-område.

Steg 3

Kvotjustering genomförs utifrån resultatet av steg 2 (summerat per kommun) och statistik för totalsysselsatt dagbefolkning per kommun.

I och med detta steg fås överenskommelse även för total sysselsatt dagbefolkning per kommun. Därmed stämmer sysselsatt dagbefolkning summerat över Sampers-områdena i en kommun med statistik från SCB, både per branschaggregat och totalt.

Kommentarer

Tillvägagångssättet är grovt men det är svårt att göra på något annat sätt givet de indata som har varit tillgängliga.

Egentligen är det inte säkert att resultatet är "bättre" än utgångspunkten men i och med justeringen får vi överensstämmelse mellan MA-databasen och statistik på kommunnivå och även balans mellan dag- och nattbefolkning i riket i MA-databasen.

Förhoppningsvis gör detta att fratarjusteringen "ställer till det" mindre för Sampers.

I tabellen på nästa sida så innebär kvoterna (förvärvsarbetande) nattbefolkning dividerat (förvärvsarbetande) dagbefolkning. SAMS avser SAMS-databasen innan justeringen, SCB avser statistik från SCB:s statistikdatabas och uppdat avser SAMS-databasen efter justeringen. Nattbefolkningen är alltid densamma.

Ärendenummer
[Ärendenummer NY]

PM
Dokumentdatum
2020-05-14
Sidor
3(3)

Sammanfattande tabell på länsnivå, före och efter justeringen samt jämförelse med statistik från SCB.se

Län	Dagbef2016 SAMS	Dagbef2016 SCB	Dagbef2016 uppdat	Nattbef2016	Kvot2016 SAMS	Kvot2016 SCB	Kvot2016 uppdat
01 Stockholms län	1 161 362	1 225 319	1 225 307	1 161 005	1.00	0.95	0.95
03 Uppsala län	143 698	156 656	156 653	178 652	1.24	1.14	1.14
04 Södermanlands län	104 853	116 606	116 615	129 879	1.24	1.11	1.11
05 Östergötlands län	193 653	209 067	209 071	212 180	1.10	1.01	1.01
06 Jönköpings län	163 455	177 325	177 332	174 849	1.07	0.99	0.99
07 Kronobergs län	92 325	98 108	98 107	93 458	1.01	0.95	0.95
08 Kalmar län	101 669	110 553	110 549	113 025	1.11	1.02	1.02
09 Gotlands län	25 096	27 340	27 343	28 446	1.13	1.04	1.04
10 Blekinge län	61 137	70 923	70 919	71 653	1.17	1.01	1.01
12 Skåne län	543 932	588 816	588 782	600 515	1.10	1.02	1.02
13 Hallands län	128 602	139 387	139 393	158 050	1.23	1.13	1.13
14 Västra Götalands län	770 551	833 950	833 947	823 480	1.07	0.99	0.99
17 Värmlands län	113 581	124 560	124 562	128 051	1.13	1.03	1.03
18 Örebro län	127 697	137 188	137 183	138 512	1.08	1.01	1.01
19 Västmanlands län	109 768	119 185	119 181	123 818	1.13	1.04	1.04
20 Dalarnas län	119 718	132 119	132 109	133 336	1.11	1.01	1.01
21 Gävleborgs län	116 973	128 184	128 186	130 790	1.12	1.02	1.02
22 Västernorrlands län	106 117	115 606	115 608	116 028	1.09	1.00	1.00
23 Jämtlands län	57 506	62 874	62 874	63 815	1.11	1.01	1.01
24 Västerbottens län	119 523	130 060	130 065	132 073	1.11	1.02	1.02
25 Norrbottens län	112 821	124 499	124 495	124 428	1.10	1.00	1.00
00 Riket	4 474 037	4 828 325	4 828 281	4 836 043	1.08	1.00	1.00

TMALL 0423 PM v 1.0

Trafikverket
Solna Strandväg 98
171 54 Solna

Texttelefon: 010-123 50 50
Telefon: 0771 - 921 921
trafikverket@trafikverket.se
www.trafikverket.se

Peter Almström
Expertcenter, PLeP
Direkt: 010-123 41 78
Mobil: 070-223 53 24
peter.almstrom@trafikverket.se